

INSTRUKCJA

MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 2 czerwca 1930 r.

wydana w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o prawach i obowiązkach Konserwatorów, jako fachowych organów wojewódzkich władz administracji ogólnej.

Na zasadzie art. 6 ustęp trzeci rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 265) w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zarządzam, co następuje:

§ 1. Konserwator jest funkcjonariuszem fachowym Urzędu Wojewódzkiego do spraw opieki nad zabytkami, w rozumieniu art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19-go stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86), pozostaje na etacie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i jest mianowany przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 2. Jeżeli konserwator, w myśl art. 6 ustęp drugi rozporządzenia o opiece nad zabytkami, pełni obowiązki w kilku Województwach, Minister W. R. i O. P. oznacza jego siedzibę urzędową przy jednym z tych Urzędów Wojewódzkich.

Konserwator należy w takim razie do składu tego Urzędu Wojewódzkiego, w którym ma siedzibę urzędową, i podlega pod względem personalnym odnośnemu Wojewodzie, pod względem służbowym zaś każdemu Wojewodzie w jego zakresie działania.

Okoliczność, że w pewnym Urzędzie Wojewódzkim niema osobnego konserwatora, nie przeszkadza ustanawianiu tam, zależnie od potrzeby, urzędnika (lub urzędników) do pomocy konserwatora.

§ 3. Do obowiązków konserwatora należy inicjatywa w sprawie wszelkich zarządzeń, wynikających z przepisów o opiece nad zabytkami, przyczem te pisma, które dotyczą stwierdzenia wartości artystycznej, kulturalnej lub historycznej, oraz okoliczności, czy przedmiot zasługuje z tych powodów na zachowanie, jak również sprawy, dotyczące konserwacji i inwentaryzacji zabytków, z reguły zatwierdza i podpisuje konserwator, oraz ponosi za nie całkowitą odpowiedzialność; wszelkie pisma zaś, dotyczące prawa i obowiązków ludności albo zawierające zarządzenia treści ogólnej, skierowane do podległych Wojewodzie władz i urzędów państwowych i samorządowych, podpisuje Wojewoda, inne natomiast pisma podpisuje konserwator z dodatkiem „za Wojewodę”. Ważniejsze sprawy, które oznaczy

Wojewoda, dotyczące opieki nad sztuką, konserwator referuje bezpośrednio Wojewodzie.

§ 4. W zakresie opieki nad zabytkami przedhistorycznymi, archeologicznymi, archiwalnymi, paleontologicznymi i bibliotecznymi (art. 2 p. p. 1, 12, 14, 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o opiece nad zabytkami) konserwator przed wydaniem zarządzeń w myśl przepisów o opiece nad zabytkami obowiązany jest zasięgać opinii:

a) w sprawach zabytków przedhistorycznych i archeologicznych (art. 2 p. p. 1 i 14 rozporządzenia) — Dyrektora Państwowego Muzeum Archeologicznego,

b) w sprawach zabytków archiwalnych (art. 2 p. 12 rozporządzenia) — Dyrektora jednego z archiwów państwowych, w tym celu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dla danego obszaru wyznaczonego, a jeżeli to nie nastąpi — Wydziału Archiwów Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

c) w sprawach zabytków paleontologicznych (art. 2 p. 15 rozporządzenia) — Dyrektora Państwowego Muzeum Zoologicznego,

d) w sprawach bibliotek (art. 2 p. 16 rozporządzenia) — Dyrektora jednej z bibliotek państwowych, w tym celu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dla danego obszaru wyznaczonego, a jeżeli to nie nastąpi — Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Otrzymane opinie i wnioski konserwator winien uwzględnić lub, gdyby zdaniem konserwatora przeciw uwzględnieniu tych wniosków istniały przeszkody natury formalnej lub rzeczowej — zawiadomić o tem wydającego opinię i przedstawić sprawę za pośrednictwem Wojewody Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do rozstrzygnięcia.

O ile chodzi o stwierdzenie cech charakterystycznych dla pewnej epoki, wartości kulturalnej lub historycznej zabytków wymienionych kategorii, oraz okoliczności, czy przedmiot zasługuje z tych powodów na zachowanie, orzeczenie właściwych wyżej wymienionych organów jest dla konserwatora miarodajne.

Jeżeli dla nagłości sprawy niema możliwości uprzedniego zasięgnięcia opinii właściwego organu, konserwator obowiązany jest zawiadomić właściwy organ fachowy równocześnie z wydaniem zarządzenia.

Dla badania przedmiotów w celu stwierdzenia ich wartości zabytkowej (art. 11 rozporządzenia) konserwator winien zwrócić się do właściwych organów fachowych, wymienionych wyżej pod a, b, c i d, o wyznaczenie do tego podległego im urzędnika. Urzędnika tego Urząd Wojewódzki deleguje na badania.

§ 5. Jeżeli dla wykonywania opieki nad zabytkami przedhistorycznymi, archiwalnymi, paleontologicznymi lub nad bibliotekami jest mianowany specjalny konserwator, wówczas postanowienia § 4 nie mają zastosowania do specjalnego konserwatora.

Dodatkowe prawa i obowiązki takiego konserwatora określi osobna instrukcja.

§ 6. Konserwator jest kierownikiem Oddziału Sztuki Urzędu Wojewódzkiego, o ile taki Oddział istnieje; ponadto pełni on obowiązki referendarza w Oddziale.

Oprócz opieki nad zabytkami, konserwator współdziała z innymi działami Urzędu Wojewódzkiego w sprawach wymagających oceny z punktu widzenia artystycznego, w szczególności wynikających z przepisów o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli, — i zatwierdza wszelkie sprawy z administracji spraw sztuki i kultury, które należą do zakresu działania Wojewody. Konserwator nie może być z reguły używany do innych czynności prócz tych, dla spełniania których został przydzielony do Urzędu Wojewódzkiego.

§ 7. Urząd Wojewódzki dostarcza konserwatorowi (kierownikowi Oddziału Sztuki) z po-

między urzędników będących na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych pomocy kancelaryjnej.

§ 8. Jeżeli konserwator pełni obowiązki na obszarze dwu lub więcej Województw, urzędowanie odbywa się w trybie ustalonym drogą porozumienia pomiędzy zainteresowanymi Wojewodami.

UWAGA: Przez „Wojewodę” i „Urząd Wojewódzki” należy rozumieć w niniejszej instrukcji także „Komisarza Rządu m. st. Warszawy” i „Komisarz Rządu m. st. Warszawy”.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Czerwiński*.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *H. Józewski*.

—:o:—